

Lektionsplanering

Årskurs: 7-9

Ämne: Svenska

Tema: "Barnens ö" (1976) av PC Jersild

Koppling till styrdokument

Centralt innehåll	Betygskriterium (E)
Läsa skönlitteratur och skönlitterära verk i olika genrer.	Eleven läser skönlitteratur och sakprosatekter med flyt och visar grundläggande läsförståelse.
Reflektera över innehållet och diskussionsämnen i skönlitteratur.	Eleven för enkla resonemang om innehållet i olika tekter.
Skriva egna tekter i varierande genrer och med fungerande struktur.	Eleven skriver olika slags tekter med viss språklig variation, i huvudsak fungerande struktur och innehåll samt viss anpassning till texttyp, syfte, mottagare och sammanhang.
Genomföra muntliga framställningar med viss anpassning till syfte, mottagare och sammanhang.	Eleven förbereder och genomför muntliga framställningar med i huvudsak fungerande struktur och innehåll och viss anpassning till syfte, mottagare och sammanhang.

[Lgr 22, Svenska, Åk. 7-9]

Lärrarledda instruktioner

1. Introduktion till boken (10 min)

- Presentera kortfattat boken "Barnens ö" och författaren PC Jersild.
- Diskutera bokens huvudsakliga teman som ensamhet, vänskap och samhällskritik.
- Fråga eleverna om deras förväntningar på boken och om de känner till något om handlingen.
- Dela upp eleverna i grupper om 3-4 för att diskutera bokens huvudteman.

2. Genomgång av bokens karaktärer (10 min)

- Presentera de viktigaste karaktärerna i boken, som huvudpersonen Mats och hans utveckling.

- Diskutera hur karaktärerna utvecklas genom boken och vad deras val innebär.
- Ställ frågor som: Hur reflekterar Mats utveckling samhällets värderingar?
- Låt eleverna fundera på hur bokens karaktärer kan relatera till deras egna erfarenheter.

3. Textanalys av specifika avsnitt (15 min)

- Välj ett specifikt avsnitt ur boken som innehåller viktiga teman och konflikter.
- Låt eleverna läsa avsnittet individuellt och anteckna sina tankar om handling och karaktärsutveckling.
- Samla elevernas reflektioner och diskutera avsnittet i helklass.
- Fokusera på hur Jersild använder språk och symbolik för att belysa teman.

4. Diskussionsövning: Samhälle och moral (15 min)

- Dela ut en fråga som eleverna ska diskutera i grupper: "Hur skulle du agera om du var i Mats situation? Vilka moraliska val står han inför?"
- Låt grupperna presentera sina tankar och jämför de olika synsätten.
- Avsluta med en gemensam reflektion om bokens budskap om samhälle och individ.

Ämnesinnehåll

Här listas viktig kunskap och ämnesinnehåll som eleverna behöver känna till eller lära sig i undervisningen. Försök se till att allt nedan tas upp på lektionen eller följs upp på andra sätt.

- **Karaktärsutveckling i skönlitteratur.** Bokens huvudperson, Mats, genomgår en betydande personlig utveckling som speglar hans inre konflikter och moraliska dilemman.
- **Samhällskritik och etik.** Jersild använder Mats resa för att diskutera större frågor om samhällets struktur och individens ansvar.
- **Språkbruk i litteraturen.** Hur Jersilds stil och språkbruk speglar de teman han vill förmedla, som t.ex. ensamhet och samhällets förväntningar.
- **Symbolism i litteraturen.** Vatten och naturen som symboler för Mats inre värld och hans sökande efter mening.
- **Föreställningar om barn och ungdom i samhället.** Hur vuxna och barn skildras i relation till varandra och samhällsstrukturens förväntningar på unga människor.

Ordkollen

Ord	Förklaring	Etymologi
Samhällskritik	Kritik av samhällets strukturer och normer.	Härstammar från latin "societas" (gemenskap) + "critica" (bedömning).
Moraliskt dilemma	En situation där olika moraliska val står mot varandra.	Från grekiska "moralis" (moralisk) och "dilemma" (tvångsval).
Symbolism	Användandet av symboler för att representera idéer eller teman.	Från grekiska "symbolon", som betyder tecken eller märke.
Individuell frihet	Rätten att fatta egna beslut och agera självständigt.	Från latin "individuum" (odelningsbar) och "libertas" (frihet).

Diskussionsfrågor

A. Hur påverkar Mats val och handlingar i boken synen på moral och samhällsansvar?

B. Om du var Mats, skulle du välja att följa dina egna känslor eller samhällets förväntningar på dig? Varför?

C. Kan Mats resa ses som en metafor för ungdomens kamp för självständighet? Diskutera för- och nackdelar.

Aktivitet

Som aktivitet kan eleverna skapa en dagbok eller reflektion från Mats perspektiv, där de skriver om en specifik händelse från boken, till exempel hans möte med andra karaktärer eller hans reflektioner om samhället. De ska använda språkliga verktyg från boken och relatera deras egna erfarenheter till de val Mats gör. Aktiviteten syftar till att skapa en personlig koppling till bokens teman och utveckla elevernas förmåga att uttrycka tankar genom skrift.

Exit-ticket

Fråga	Svar
Vad var det största moraliska dilemmat för Mats i boken?	Mats måste välja mellan att följa sina egna känslor eller samhällets krav.
Hur speglar bokens språk Mats inre konflikt?	Språket reflekterar Mats känslomässiga resa och hans kamp mellan individ och samhälle.

Fråga	Svar
Vad symboliserar vattnet i boken?	Vattnet representerar Mats sökande efter mening och hans inre tillstånd.
Vilken roll spelar samhällets förväntningar i Mats utveckling?	Samhällets förväntningar är en viktig drivkraft bakom Mats utveckling och hans val.
Hur skulle du beskriva Mats som person?	Mats är en ung och komplex person som kämpar med sina känslor och samhällsinfluenser.
Vad tror du boken vill säga om barns frihet?	Boken vill visa hur ungdomar söker frihet, men också måste möta svårigheter och ansvar.
Hur påverkar Mats relationer andra karaktärer?	Hans val och handlingar skapar både konflikt och samhörighet med andra karaktärer.
Vad tycker du är bokens huvudtema?	Bokens huvudtema handlar om individens frihet och kampen mot samhällets normer.

Hemuppgift

Eleverna ska skriva en kort uppsats där de diskuterar hur Mats utvecklas som person i boken. I uppsatsen ska de relatera hans val till större samhällsfrågor, som moral och självständighet. Uppsatsen ska också innehålla egna reflektioner om hur de själva skulle agera i Mats situation och varför.

Citat

"Det är bättre att vara ensam än i dåligt sällskap." – George Washington, 1792

Detta citat handlar om vikten av att stå upp för sina egna värderingar och inte låta sig påverkas av negativt sällskap. Det knyter an till Mats val i boken, där han ständigt brottas med sina egna känslor kontra det samhälle han lever i.

Tags: [Lektion](#)